

Назив предмета

СРПСКИ КАО НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

ПРОГРАМ Б

**ЗА УЧЕНИКЕ ЧИЈИ МАТЕРЊИ ЈЕЗИК ПРИПАДА СЛОВЕНСКИМ ЈЕЗИЦИМА И
КОЈИ ЖИВЕ У ВИШЕНАЦИОНАЛНИМ СРЕДИНАМА
(средњи–напредни ниво стандарда)**

Циљ

Циљ учења *српског као нематерњег језика* јесте оспособљавање ученика да води усмену и писану комуникацију са говорницима српског као матерњег језика ради каснијег пуног укључивања у живот заједнице и остваривања грађанских права и дужности, као и упознавање српске културне баштине и развијање интеркултуралности као темељне вредности демократског друштва.

Разред

Први

Годишњи

72 часа

фонд часова

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:		
– разуме и вербално користи предвиђени лексички фонд; – именује бића и предмете из блиског окружења и припише им типичне особине; – искаже радњу која се дешава у моменту говорења; – састави реченице са правим објектом; – искаже основне просторне односе;	ЈЕЗИК	200–250 пунозначних и помоћних речи; Проста реченица са глаголским предикатом; Проста реченица са именицом и придевом у именском делу предиката; Презент глагола у оба броја и сва три лица; Именица у акузативу у функцији правог објекта (оба броја); Именице у акузативу са предлозима у и <i>на</i> са глаголом <i>ићи</i> ; Именице у локативу са предлозима у и <i>на</i> ; Личне заменице сва три лица и оба броја у функцији субјекта;
– разуме кратке песме и одабране одломке прозних текстова уз помоћ разноврсних наставних средстава; – напамет казује песме и пригодне кратке дијалоге	КЊИЖЕВНОСТ	Дечије разбрајалице и игре: „Крушка, јабука, шљива” „1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, изашао бели месец”; Ранко Симовић: „Где се сунце ноћу скрива” „Деда Мразе“ („Преко брда, преко

из одабраних прозних текстова; – илуструје текст који му је прочитан, истичући неке од мотива (уз помоћ аудио и визуелних средстава); – уочава мелодију речи које се римују; – повезује илустрације уз текст или пригодни анимирани филм са текстом који слуша;		брега...“ – непознат аутор) Јован Јовановић Змај: „Ево нам рода долеће” Драган Лукић: „Лутка без главе” Љубивоје Ршумовић: „Ау, што је школа згодна”
– разуме једноставна питања која се односе на личну идентификацију и идентификацију предмета и особа из непосредног окружења; – представи себе и особе из свог окружења и тражи исте информације од саговорника; – користи основне изразе за поздрављање и захваљивање у складу са ситуацијом; – учествује у кратком дијалогу са вршњацима и породицом на познату тему.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Основни садржаји тематских области: I. Лично представљање: основне информације о себи – име и презиме, адреса II. Породица и људи у окружењу: чланови уже породице III. Живот у кући: кућа/стан, просторије, намештај, двориште, рођендан IV. Храна и пиће: основне намирнице V. Одећа и обућа: основни одевни предмети и обућа VI. Образовање: просторије у школи (учионица), школски намештај, школски прибор VII. Природа: доба дана, биљке и животиње (типични представници) VIII. Спорт и игре: игра и играчке IX. Насеља, саобраћај и јавни објекти: село и град X. Нетематизована лексика: дани у недељи, бројеви до 10, основне боје, личне заменице, показне заменице, предлози, везници, прилози, упитне речи, Речце XI. Комуникативни модели: поздрављање, представљање

Кључни појмови садржаја: српски као нематерњи језик, слушање, разумевање, говор

ПРОГРАМ Б

ЗА УЧЕНИКЕ ЧИЈИ МАТЕРЊИ ЈЕЗИК ПРИПАДА СЛОВЕНСКИМ ЈЕЗИЦИМА И КОЈИ ЖИВЕ У ВИШЕНАЦИОНАЛНИМ СРЕДИНАМА (средњи–напредни ниво стандарда)

Циљ	Циљ учења <i>српског као нематерњег језика</i> јесте оспособљавање ученика да води усмену и писану комуникацију са говорницима српског као матерњег језика ради каснијег пуног укључивања у живот заједнице и остваривања грађанских права и дужности, као и упознавање српске културне баштине и развијање интеркултуралности као темељне вредности демократског друштва.
Разред	Други
Годишњи фонд часова	72 часа

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:		
– разуме и користи предвиђени лексички фонд; – разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претходном разреду и проширује их новим језичким садржајима; – предметима и бићима из блиског окружења приписује типичне особине; – исказе радњу у прошлости и садашњости (сва три лица и оба броја); – састави реченице са правим објектом; – исказе основне просторне односе;	ЈЕЗИК	200–250 нових пунозначних и помоћних речи; Граматички садржаји из претходног разреда (понављање и увежбавање на познатој и новој лексици); Именица у акузативу са предлозима <i>у</i> и <i>на</i> ; Перфекат глагола (сва три лица и оба броја); Присвојне заменице сва три рода и оба броја; Прилози <i>сада</i> , <i>данас</i> и <i>јуче</i> ;

– слуша и разуме кратке песме и одабране одломке прозних текстова; – напамет казује кратке песме и одабране дијалоге из кратких прозних текстова; – уочи мелодију речи које се римују; – илуструје текст који му је прочитан истичући неке од мотива (уз помоћ аудио и визуелних средстава); – изводи кратак драмски текст кроз игру;	КЊИЖЕВНОСТ	„Кад си срећан” (интернационална песма, УНИЦЕФ) Душан Радовић: „Најбоља мама на свету” Драган Лукић: „Он”, „Лепо дете” Јован Јовановић Змај: „Зимска песма” Душан Радовић: „Страшан лав” Алек Марјано: „Апетит” Гвидо Тартаља: „Марамца” Загонетке (избор примерен језичком оквиру) Басна по избору Са списка наставник бира 7 текстова за обраду.
– разуме једноставна питања и информације везане за свакодневне активности; – разуме упутства и налоге у школи, на улици и у кући; – учествује у кратком дијалогу са вршњацима и одраслима; – пише штампаним словима писмом које је блиско његовом матерњем језику (ћирилица или латиница); – чита једноставне текстове са познатом лексиком и граматиком.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	I. Лично представљање: основне информације о себи – адреса, телефонски број II. Породица и људи у окружењу: чланови шире породице, пријатељи, суседи III. Живот у кући: кућа/стан, делови куће/стана, двориште, просторије, основни намештај и основни кућни апарати; Нова година IV. Храна и пиће: оброци, основно посуђе; активности у кухињи V. Одећа и обућа: одевни предмети и обућа VI. Здравље: основни делови тела, одржавање личне хигијене, основни прибор за личну хигијену VII. Образовање: школски предмети, школски одмори, распоред часова VIII. Природа: месеци у години, домаће и дивље животиње IX. Спорт и игре: дечије игре, омиљене игре X. Насеља, саобраћај и јавни објекти: саобраћај и превозна средства; пијаца, амбуланта / дом здравља,

		аптека XI. Нетематизована лексика: називи месеци, бројеви до 20, називи математичких ознака (плус и минус), основни геометријски облици XII. Комуникативни модели: персирање; честитање и захваљивање; молба
--	--	--

Кључни појмови садржаја: српски као нематерњи језик, слушање, разумевање, говор, читање, писање

Назив предмета

СРПСКИ КАО НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

ПРОГРАМ Б

ЗА УЧЕНИКЕ ЧИЈИ МАТЕРЊИ ЈЕЗИК ПРИПАДА СЛОВЕНСКИМ ЈЕЗИЦИМА И КОЈИ ЖИВЕ У ВИШЕНАЦИОНАЛНИМ СРЕДИНАМА (средњи–напредни ниво стандарда)

Циљ Учења *српског као нематерњег језика* јесте оспособљавање ученика да води усмену и писану комуникацију са говорницима српског као матерњег језика ради каснијег пуног укључивања у живот заједнице и остваривања грађанских права и дужности, као и упознавање српске културне баштине и развијање интеркултуралности као темељне вредности демократског друштва.

Разред Трећи
Годишњи 108 часова
фонд часова

ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– разуме и користи предвиђени лексички фонд; – разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претходним разредима и проширује их новим језичким садржајима; – искаже радњу у будућности (сва три лица и оба броја); – искаже молбу, захтев и налог; – састави реченице с неправим објектом;	ЈЕЗИК	200–250 нових пунозначних и помоћних речи; Граматички садржаји из претходних разреда (понављање и увежбавање на познатој и новој лексици); Футур I глагола (сва три лица и оба броја); Императив (2. лице једнине и множине најфреквентнијих глагола); Именица у дативу у функцији неправог објекта уз глаголе давања и говорења; Прилози <i>сутра, ујутру, увече</i> ;
– разуме кратке песме и одабране одломке прозних текстова, по потреби адаптиране; – напамет казује кратке песме и краће литерарне форме; – уочи мелодију стиха и одреди речи које се	КЊИЖЕВНОСТ	Ј. Ј. Змај: „Ала је леп овај свет” Драган Лукић: „Фифи“ (одломци); „Мамино срце”/ „Свеједно” Љубивоје Ршумовић: „Браћу не доносе роде” Народна прича: „Деда и репа” Народна прича: „Зеца и корњача” Влада Стојиљковић: „Црно-бело” Мирослав Антић: „Гозба”

римују; – илуструје текст који слуша, истичући неке од мотива (уз помоћ аудио и визуелних средстава); – издвоји главни догађај у књижевном тексту; – опише једноставним исказима карактеристичне особине књижевног јунака;		Народна песма: „На крај села жута кућа” (песма која се пева) Мирко Петровић: „Таблица множења” По слободном избору (у складу са интересовањима ученика), наставник бира још један до два текста која нису на овој листи.
– разуме питања, информације и налоге уколико се употребљава претежно позната лексика; – прича о догађају који се десио, у коме је учествовао или којем је присуствовао; – чита с разумевањем текстове с претежно познатом лексиком; – саставља и пише кратак текст (честитка, порука) поштујући ортографску норму.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	I. Лично представљање: основне информације о себи – место и месец рођења (свој и најближих чланова породице); место и улица становања II. Породица и људи у окружењу: основне информације о члановима породице (ујак, стриц, тетка) и људима у окружењу; професије III. Живот у кући: делови намештаја према просторијама у кући/стану; простор у коме се учи и одмара; уобичајене дневне активности (устајање, доручак, одлазак у школу, слободне активности...); помоћ родитељима у кућним активностима IV. Храна и пиће: воће, поврће; намирнице, слаткиши, посуђе V. Одећа и обућа: одевни предмети и обућа; одевање према годишњим добима VI. Здравље: делови тела, одржавање личне хигијене, прибор за личну хигијену VII. Образовање: школски предмети, оцењивање, активности и ситуације на часу и на одмору VIII. Природа: годишња доба – атмосферске појаве; зоолошки врт; кућни љубимци IX. Спорт и игре: дечије игре, компјутерске игре и спортови X. Насеља, саобраћај и јавни објекти: уобичајене активности на селу и у

		граду XI. Нетематизована лексика: бројеви до 100, изведене боје, присвојне заменице, предлози, везници, прилози, упитне речи, речце XII. Комуникативни модели: упознавање; поздрављање приликом одласка; жеља; нуђење; прихватање/неприхватање понуђеног
--	--	--

Кључни појмови садржаја: српски као нематерњи језик, слушање, разумевање, говор, читање, писање

Назив предмета

СРПСКИ КАО НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

ПРОГРАМ А

**ЗА УЧЕНИКЕ ЧИЈИ МАТЕРЊИ ЈЕЗИК ПРИПАДА НЕСЛОВЕНСКИМ ЈЕЗИЦИМА И
КОЈИ ЖИВЕ У ХОМОГЕНИМ СРЕДИНАМА
(основни ниво стандарда)**

Циљ

Циљ учења *српског као нематерњег језика* јесте оспособљавање ученика да се служи српским језиком на основном нивоу у усменој и писаној комуникацији ради каснијег успешног укључивања у живот заједнице и остваривања грађанских права и дужности, као и уважавање српске културе и развијање интеркултуралности као темељне вредности демократског друштва.

Разред

Четврти

Годишњи

108 часова

фонд часова

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:		
– разуме и користи предвиђени лексички фонд; – разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претходним разредима и проширује их новим језичким садржајима; – искаже радњу у будућности; – разуме молбу, захтев и налог; – састави реченице с неправим објектом; – користи фреквентне одредбе за узрок и начин;	ЈЕЗИК	Око 150 нових пунозначних и помоћних речи; Граматички садржаји из претходних разреда (понављање и увежбавање на познатој и новој лексици); Футур I глагола (сва три лица и оба броја); Императив (2. лице једнине и множине најфреквентнијих глагола); Именица у дативу у функцији неправог објекта уз глаголе давања и говорења; Присвојне заменице за сва три лица једнине и множине – слагање с именицом у једнини; Прилози <i>сутра, ујутру, увече</i>; Узрочна реченица с везницима <i>јер</i> и <i>зато што</i> (на нивоу разумевања); Фреквентни прилози за начин;

		Творба именица са значењем вршиоца радње, имаоца занимања изведене суфиксима: <i>-ар, -ац, -ач</i>; Именице које означавају женску особу изведене суфиксима: <i>-ица, -ка</i>;
–разуме кратке песме и одабране одломке прозних текстова, по потреби адаптиране; – напамет казује кратке песме и краће литерарне форме; – уочи мелодију стиха и одреди речи које се римују; – издвоји главни догађај у књижевном тексту; – опише једноставним исказима карактеристичне особине књижевног јунака;	КЊИЖЕВНОСТ	Народна прича: „Цврчак и мрав” Момчило Тешић: „Руке” Љубивоје Ршумовић: „Имам право” Војислав Станојчић: „Деда и унук” Иван Пудло: „Два солитера” Селимир В. Милосављевић: „Домаћи задатак” Доситеј Обрадовић: „Пас и његова сенка” (адаптација) Душан Радовић: „Тужабаба” Велимир Милошевић: „Најдража шетња” Драган Лукић: „Фифи”; „Свеједно” Избор из часописа за децу По слободном избору (у складу са интересовањима ученика), наставник бира још два текста која нису на овој листи. Наставник бира 7 текстова за обраду.
– разуме информације, захтеве и налоге изговорене разговетно и спорим темпом или написане; – учествује у дијалогу на задату тему усклађену с тематским областима; – чита у себи с разумевањем кратке линеарне и нелинеарне текстове с познатом лексиком и граматиком; – пише кратак текст (ћирилицом или латиницом) у складу с предвиђеном ортографском нормом.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	I. Лично представљање: основне информације о себи – месец рођења, узраст, место и улица становања II. Породица и људи у окружењу: чланови шире породице и основне информације о њима III. Живот у кући: простор у коме се учи и одмара; радни дани и викенд; подела послова и обавеза у породици IV. Храна и пиће: избор хране и пића, воће и поврће, посластице V. Одећа и обућа: одевни предмети за одређене прилике (свечана и спортска одећа) VI. Здравље: лекарски преглед и интервенције; најчешће болести VII. Образовање: учење и школске обавезе; излет,

		екскурзија VIII. Природа: домаће и дивље животиње; основни географски појмови, стране света IX. Спорт и игре: спортови и основна спортска опрема X. Насеља, саобраћај и јавни објекти: делови града; на путу до школе, учесници у саобраћају; пекара, посластичарница XI. Нетематизована лексика: присвојне заменице; везници, прилози, упитне заменице и заменички прилози, речце XII. Комуникативни модели: давање и тражење информација; захтев; допадање/недопадање; тражење допуштења; привлачење пажње
--	--	--

Кључни појмови садржаја: српски као нематерњи језик, слушање, разумевање, говор, читање, писање

ПРОГРАМ Б

ЗА УЧЕНИКЕ ЧИЈИ МАТЕРЊИ ЈЕЗИК ПРИПАДА СЛОВЕНСКИМ ЈЕЗИЦИМА И КОЈИ ЖИВЕ У ВИШЕНАЦИОНАЛНИМ СРЕДИНАМА (средњи–напредни ниво стандарда)

Циљ	Циљ учења <i>српског као нематерњег језика</i> јесте оспособљавање ученика да води усмену и писану комуникацију са говорницима српског као матерњег језика ради каснијег пуног укључивања у живот заједнице и остваривања грађанских права и дужности, као и упознавање српске културне баштине и развијање интеркултуралности као темељне вредности демократског друштва.
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	108 часова

ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:		
– разуме и користи предвиђени лексички фонд; – разуме и користи граматичке конструкције усвајане у претходним разредима и проширује их новим језичким садржајима; – користи фреквентне одредбе за узрок и начин; – користи сложени предикат с модалним глаголима;	ЈЕЗИК	200–250 нових пунозначних и помоћних речи; Граматички садржаји из претходних разреда (понављање и увежбавање на познатој и новој лексици); Узрочна реченица с везницима <i>јер</i> и <i>зато што</i>; Фреквентни прилози за начин; Сложени глаголски предикат с модалним глаголима: <i>требати</i>, <i>морати</i>, <i>моћи</i>, <i>мети</i>, <i>желети</i>; Творба именица изведених суфиксима: <i>-ар</i>, <i>-ац</i>, <i>-ач</i> са значењем вршиоца радње и назива занимања; Именице изведених суфиксима: <i>-ица</i> и <i>-ка</i> које означавају женску особу;
– именује ауторе обрађених књижевних текстова; – разуме кратке песме и одабране одломке		Ј. Ј. Змај: „Што волим” Милена Михајловић: „Свет у мени и око мене” (одломци о чулу мириса) Добрица Ерић: „Наш повртњак”

прозних текстова, по потреби адаптиране; – напамет казује кратке песме и краће литерарне форме; – уочи мелодију стиха и одреди речи које се римују; – издвоји главни догађај у књижевном тексту; – опише једноставним исказима карактеристичне особине књижевног јунака; – прати временски след догађаја у књижевном тексту и одреди место догађаја/збивања у литерарном тексту;	КЊИЖЕВНОСТ	Љубивоје Ршумовић: „Имам право” Душко Радовић: „Замислите” Народна пословица: „Не кажи све што знаш...” Војислав Станојчић: „Деда и унук” Селимир В. Милосављевић: „Домаћи задатак” Доситеј Обрадовић: „Пас и његова сенка” Душан Радовић: „Тужибаба” Велимир Милошевић: „Најдража шетња” Јасминка Петровић: „Кажи тети „Добар дан’ ” (одломак из приче „Кажи тети „Добар дан’ ”) Перо Зубац: „Добар друг ти вреди више” Избор из часописа за децу По слободном избору (у складу са интересовањима ученика), наставник бира још два текста која нису на овој листи. Наставник бира 10 текстова за обраду.
– разуме информације, захтеве и налоге изговорене разговетно и спорим темпом или написане; – иницира и води дијалог; – искаже своје потребе или планове; – чита линеарне и нелинеарне текстове с претежно познатом лексиком; – пише кратак текст (ћирилицом или латиницом) у складу с тематским областима и препорученом лексиком поштујући ортографску норму.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	I. Лично представљање: основне информације о себи и члановима породице – место и улица становања, узраст; лична интересовања II. Породица и људи у окружењу: чланови шире породице (теча, ујна, стрина) III. Живот у кући: опис просторија у кући/стану; радни дани и викенд; подела послова и обавеза у породици; одлазак у госте и дочек гостију IV. Храна и пиће: избор хране и пића, воће и поврће, посластице; помоћ у припремању хране V. Одећа и обућа: одевни предмети за одређене прилике (свечана и спортска одећа) VI. Здравље: лекарски преглед и интервенције;

		најчешће болести VII. Образовање: настава, учење и школске обавезе, језици (које ученик говори, учи, разуме), домаћи задаци; слободне активности, зимски и летњи распуст VIII. Природа: домаће и дивље животиње и њихови младунци, биљке у окружењу (трава, дрвеће, цвеће); основни географски појмови IX. Спорт и игре: спортови, основна спортска опрема X. Насеља, саобраћај и јавни објекти: делови града, улице и тргови; учесници у саобраћају, најчешћи саобраћајни знаци; пекара, посластичарница XI. Нетематизована лексика: датиуми; казивање пуних сати; називи математичких ознака (пута и подељено); мерне јединице; предлози, везници, прилози, упитне заменице и заменички прилози, речце XII. Комуникативни модели: давање и тражење информација; захтев; допадање/недопадање; тражење допуштења; привлачење пажње
--	--	---

Кључни појмови садржаја: српски као нематерњи језик, слушање, разумевање, говор, читање, писање

